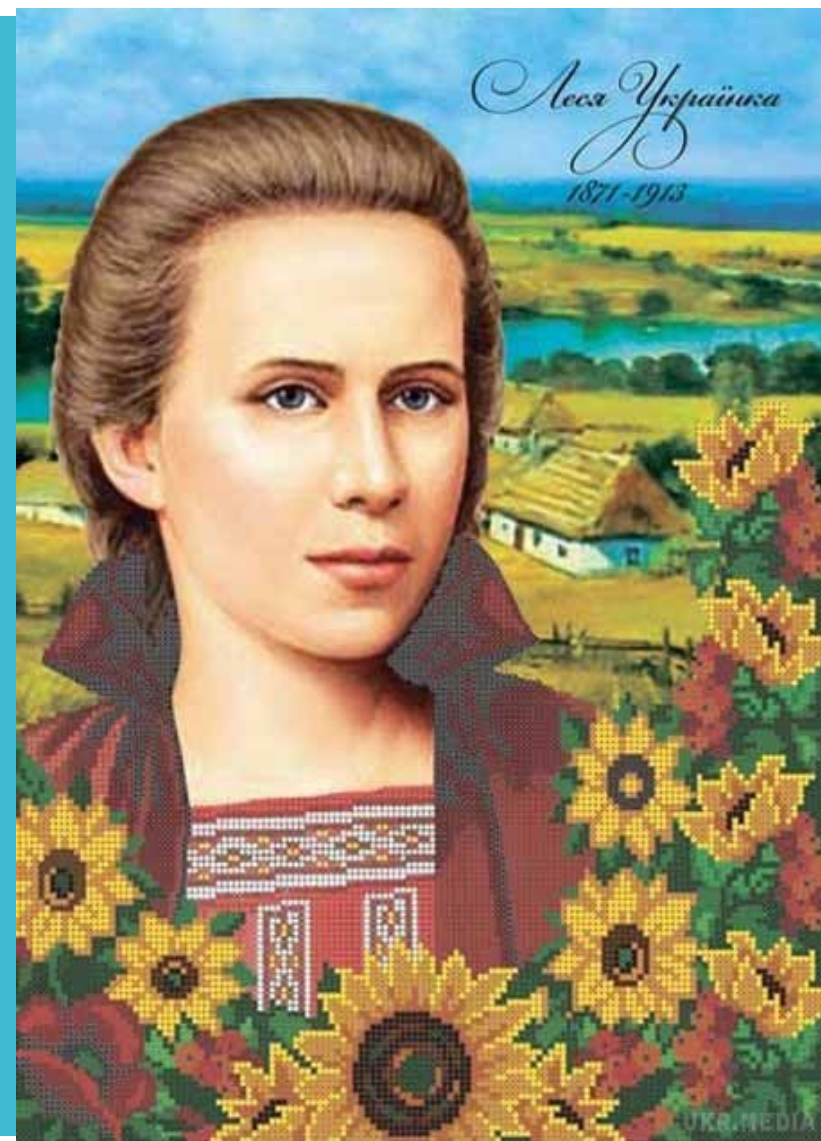

**«Ні! Я жива!
Я буду вічно жити!
Я в серці маю те, що
не вмирає...»
(1871 – 1913)**

Народилася Леся в місті Новоград-Волинському. Її мамою була письменниця Ольга Косач, яка писала під псевдонімом Олена Пчілка. Батько - Петро Антонович Косач, дуже любив літературу і живопис.

Справжнє ім'я відомої української письменниці - Лариса Петрівна Косач

Леся жодного дня не сиділа за шкільною партою. Вчителями її були мати і батько, книги і життя.

Дівчинка росла наполегливою. До всього їй хотілося дійти самій.

Леся була надзвичайно обдарованою. В 9 років вона написала свій перший вірш “Надія”.

Леся була милосердною до всього і до всіх.

Михайло
Микола
Ольга
Оксана
Ізидора

ЛЕСИНІ БРАТИ І СЕСТРИ

Михайло Косач (1869—1903)

Лариса Косач (1871—1913)

Микола Косач (1884—1937)

Ольга Косач (1877—1946)

Оксана Косач (1882—1976)

Ізидора Косач (1888—1979)

У Лесі було двоє братів – Михайло і Микола і три сестри – Ольга, Оксана, Ізидора. Діти жили дружно.

На розвиток Лесі особливо впливали стосунки із старшим на два роки братом Михайлом. Всюди і завжди вони були разом.

Для менших Леся була і вихователькою, і наставником, і вчителькою.

Для сестри Ольги Леся написала підручник “Стародавня історія східних народів”. Підручник був надрукований.

На розвиток Лесі особливо впливали стосунки із старшим на два роки братом Михайлом. Михайлик і Леся були великими друзями.

До **13** років були нерозлучними, гралися, вчилися, читали — робили разом все. У сім'ї вони мали навіть спільне ім'я «Мишолосіє». Мали спільні ігри, книжки, захоплення.

Коли Лесі було **13** років, у неї назбиралося вже кілька віршів, і мати, порадившись з дочкою, добирає їй псевдонім **Українка** і публікує в журналі “Зоря” вірш “Конвалія”. Відтоді й пішли по всьому світу прекрасні поезії, підписані цим гордим, ніжним і красивим ім’ям – Леся Українка.

Вірші Лесі почали появлятися дедалі частіше в дитячому **журналі «Дзвінок»**, що виходив у Львові, і в журналі «Молода Україна», що його видавала в Києві її мама. Один з найкращих творів Лесі - «Лісова пісня». У ньому змальовується чарівна краса поліської природи.

М. Косаревський

журнал "Дзвінок"
(1890 - 1914)

Леонід Глібов

Леся Українка

І. Я. Франко.

Леся Українка з дитинства була хворою на туберкульоз, через що дуже страждала, мусила постійно лікуватися.

Згідно з найпоширенішою версією, хвороба поетеси — наслідок застуди.

19 січня 1881 року дівчинка пішла на річку Стир подивитися, як святять воду. Людей зібралося багато і поверх льоду стала набиратися вода. Леся була взута у валянки, які промокли, через це у неї дуже змерзли ноги.

Мій давній друже!
Мушу я з тобою
Розстатися надовго...

Жаль мені! З тобою
звикла я ділитися журбою,
Вповідувать думки веселі і
сумні.
То ж при тобі, мій друже
давній, вірний,
Пройшло життя дитяче
моє.
Як сяду при тобі я в час
вечірній,
Багато спогадів тоді встає!

Спочатку боліла нога, потім ліва рука. Дівчинку лікували по-домашньому від ревматизму, та її вразив туберкульоз кісток. Свою журбу, що довелося відмовитися від музичних занять, Леся вилила у своєму **вірші «До мого фортеп'яно»**.

Письменниця вимушена була виїжджати на лікування в Крим, Єгипет, Грузію, Німеччину, Італію, Польщу.

Багато часу
Леся
Українка
жила і
лікувалася в
Грузії

Лікарі стверджували, що єдине, що може їй допомогти, — перебування в Єгипті з його жарким і дуже сухим кліматом. Леся тричі їздила на зиму до Єгипту. Перша поїздка справді трохи допомогла їй. І коли вона навесні повернулася на Кавказ, де жила тоді зі своїм чоловіком, то одразу стала почуватися значно краще. Та незабаром стан її здоров'я знов погіршився.

Серце Лесі Українки перестало битися

1 серпня 1913 р. в грузинському місті Сурамі. Тіло письменниці перевезли до Києва й поховали на Байковому цвинтарі поряд із могилами батька й брата.

Письменницю Лесею Українку (Ларису Петрівну Косач) знає весь світ. Багато творів написала вона для дорослих. Але не забулай за дітей, бо дуже їх любила.

Вірш для дітей «Вишеньки»

Поблискують черешеньки
В листі зелененькім,
Черешеньки ваблять очі
Діточкам маленьким:
Дівчаточко й хлоп'яточко
Під деревцем скачуть,
Простягають рученята,
Та мало не плачуть.
Раді б вишню з'їсти,
Та високо лізти,
Ой, раді б зірвати, та годі дістати!
“Ой вишеньки-черешеньки,
Червонії, спілі,
Чого ж бо ви так високо
Виросли на гіллі!”
“Ой, того ми так високо
Виросли на гіллі,
- Якби зросли низесенько,
Чи то ж би доспіли?”

На зеленому горбочку,
У вишневому садочку,
Притулилася хатинка,
Мов маленькая дитинка
Стиха вийшла виглядати,
Чи не вийде її мати.
І до білої хатинки,
Немов мати до дитинки,
Вийшло сонце, засвітило
І хатинку звеселило.

Прочитайте

Як дитиною бувало
Упаду собі на лихо,
То хоч в серце біль доходив,
Я собі вставляла тихо.
“Що болить?” - мене питали,
Але я не признавалась,
- Я була малою горда –
Щоб не плакати, я сміялась.

Пам'ятаємо...

Літературно-меморіальний музей Лесі Українки у Новоград-Волинському міститься у будинку, де **25** лютого **1871** року народилася Леся Українка (Лариса Петрівна Косач-Квітка),

